
Manamala by Achyuta Krishnananda Tirtha

ಅಚ್ಯುತಕೃಷ್ಣಾನಂದತೀರ್ಥಕೃತಾ ಮಾನಮಾಲಾ

Document Information

Text title : Manamala by Achyutakrishnanandatirtha

File name : mAnamAlAAnandatIrtha.itx

Category : major_works, vedAnta, yoga

Location : doc_z_misc_major_works

Transliterated by : Harihara advaitapurna at gmail.com

Proofread by : Harihara advaitapurna at gmail.com

Latest update : September 14, 2023

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 24, 2024

sanskritdocuments.org

ಅಚ್ಯುತಕೃಷ್ಣಾನಂದತೀರ್ಥಕೃತಾ ಮಾನಮಾಲಾ

ಓತಪ್ರೋತಮಿದಂ ಸರ್ವಂ ಯಸ್ಮಿನ್ ಸಚ್ಚಿತ್ತುಖಾತ್ಮಕೇ .
ಪರ್ಯವಸ್ಯಂತಿ ವೇದಾಂತಾ ಯತ್ರ ಚಾಹಂ ತದಕ್ಷರಂ .. 1..
ಶಂಕರಂ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯಂ ಕೇಶವಂ ಬಾದರಾಯಣಂ .
ಸೂತ್ರಭಾಷ್ಯಕೃತೌ ವಂದೇ ಭಗವಂತೌ ಪುನಃ ಪುನಃ .. 2..
ಶ್ರೀಮತ್ಸ್ವಯಂಪ್ರಕಾಶೇಂದ್ರಾನ್ ಪ್ರಣಿಪತ್ಯ ಜಗದ್ಗುರೂನ್ .
ಬಾಲಾನಾಂ ಸುಖಬೋಧಾಯ ಮಾನಮಾಲಾ ವಿರಚ್ಯತೇ .. 3..
ಪ್ರಮಾತಾ ಚ ಪ್ರಮೇಯಂ ಚ ಪ್ರಮಾ ಚೈವ ಪ್ರಮಾಣಕಂ .
ಪದಾರ್ಥಾಸ್ತಿ ಹ ಸರ್ವಜ್ಞೈಶ್ಚತ್ವಾರ ಇತಿ ಕೀರ್ತಿತಾಃ .. 4..
ಪ್ರಮಾತಾಹಂ ಪ್ರಮೇಯಂ ಚ ಪಂಚ ಶಬ್ದಾದಿಕಂ ಕಿಲ .
ಶಬ್ದಸ್ವರ್ಪರೂಪರಸಗಂಧಾಃ ಶಬ್ದಾದಯಃ ಸ್ತೃತಾಃ .. 5..
ತತ್ತದ್ವಿಷಯಕಜ್ಞಾನಂ ದ್ವಿವಿಧಂ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಂ .
ಸಂಸ್ಕಾರಮಾತ್ರಜನ್ಯಂ ಯಜ್ಞಾನಂ ಸ್ಮರಣಮುಚ್ಯತೇ .. 6..
ಅನುಭೂತಿಸ್ತು ತದ್ಭಿನ್ನಜ್ಞಾನಂ ಸಾ ಚ ದ್ವಿಧಾ ಸ್ಥಿತಾ .
ಯಥಾರ್ಥಾ ಚಾಯಥಾರ್ಥೇತಿ ತತ್ರಾದ್ಯಾ ತು ಪ್ರಮಾ ಕಿಲ .. 7..
ಅಬಾಧಿತಾರ್ಥಕಜ್ಞಾನಂ ಯಥಾರ್ಥಾನುಭವೋ ಮತಃ .
ಪ್ರಮಾಯಾಃ ಕರಣಂ ಯತ್ತತ್ಪ್ರಮಾಣಮಿತಿ ಗೀಯತೇ .. 8..
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮನುಮಾನಂ ಚೋಪಮಾನಂ ಶಬ್ದ ಇತ್ಯಪಿ .
ಚತ್ವಾರ್ಯೇವ ಪ್ರಮಾಣಾನೀತ್ಯಾಹುಃ ಕೇಚನ ತಾರ್ಕಿಕಾಃ .. 9..
ಅರ್ಥಾಪತ್ತಿಂ ತಥಾ ಮಾನಂ ವದಂತ್ಯನುಪಲಬ್ಧಿಕಂ .
ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಲಕ್ಷಣಾನ್ಯಾಹುಃ ಸಂಗ್ರಹೇಣೇಹ ಕಥ್ಯತೇ .. 10..
ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರೋಮ್ಯಹಂ ಶಬ್ದಂ ಶ್ರೋತ್ರೇಣೇತಿ ವಿಭಾವ್ಯತೇ .
ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಪ್ರಮಿತಿಃ ಸಾ ತು ಶ್ರೋತ್ರಂ ತತ್ಕರಣಂ ಮತಂ .. 11..
ತಥೈವಾನುಮಿನೋಮೀತಿ ಜ್ಞಾನಂ ಯದನುಭೂಯತೇ .
ವಹ್ಯಾದಿಕಂ ಸಾನುಮಿತಿಸ್ತಸ್ಯಾಃ ಕರಣಮುಚ್ಯತೇ .. 12..
ವ್ಯಾಪ್ಯವಾನಯಮಿತ್ಯೇವಂ ಪರಾಮರ್ಶೋ ಹಿ ಜಾಯತೇ .
ಗೃಹೀತವ್ಯಾಪ್ತಿಕಸ್ಯಾತೋಽನುಮಿತಿಃ ಕಿಲ ಜಾಯತೇ .. 13..

ತಸ್ಮಾಲ್ಲಿಂಗಪರಾಮರ್ಶೋ ಹ್ಯನುಮಾನಮಿತಿ ಸ್ಥಿತಂ .
 ಅವಿನಾಭಾವಸಂಬಂಧೋ ವ್ಯಾಪ್ತಿರಿತ್ಯವಧಾರ್ಯತೇ .. 14..
 ಧೂಮೇ ವಹ್ಯವಿನಾಭಾವಸಂಬಂಧೋ ಹ್ಯವಧಾರ್ಯತೇ .
 ವ್ಯಭಿಚಾರಾಭಾವದೃಷ್ಟೇಃ ಸಹಚಾರಸ್ಯ ದರ್ಶನಾತ್ .. 15..
 ಅನ್ವಯವ್ಯತಿರೇಕಾಭ್ಯಾಂ ಸಹಚಾರೋ ದ್ವಿಧಾ ಮತಃ .
 ಯತ್ರ ಧೂಮಸ್ತತ್ರ ವಹ್ನಿರಸ್ತಿ ಯದ್ವನ್ಮಹಾನಸೇ .. 16..
 ವಹ್ನಿರ್ನ ವಿದ್ಯತೇ ಯತ್ರ ಧೂಮಸ್ತತ್ರ ನ ವಿದ್ಯತೇ .
 ಯಥಾ ಹ್ರದೇ ಪರ್ವತಾದೌ ನ ತಥಾ ಧೂಮದರ್ಶನಾತ್ .. 17..
 ವ್ಯತಿರೇಕಮುಖೇನಾಪಿ ಸಾಧ್ಯತೇ ಹಿ ಶಿಖೀ ಬುದ್ಧೇಃ .
 ಅನ್ವಯವ್ಯತಿರೇಕಾಖ್ಯಮನುಮಾನಮುದಾಹೃತಂ .. 18..
 ಪರ್ವತೋ ವಹ್ನಿಮಾನ್ ಧೂಮಾದ್ಯಥಾ ದೃಷ್ಟೋ ಮಹಾನಸಃ .
 ತಥಾಯಂ ಪರ್ವತಸ್ತಸ್ಮಾದ್ವಹ್ನಿಮಾನೇವ ಗಮ್ಯತೇ .. 19..
 ಅನ್ವಯವ್ಯಾಪ್ತಿಮಲ್ಲಿಂಗಂ ವ್ಯತಿರೇಕಿ ಚ ಕೇವಲಂ .
 ಯಥಾದೃಷ್ಟಂ ತಥಾ ತೇನ ಲಿಂಗೇನಾನುಮಿತಿರ್ಭವೇತ್ .. 20..
 ಹೇತೋಸ್ತು ಲಕ್ಷಣಂ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಸ್ತದ್ವಾನವಭಾಸತೇ .
 ಹೇತುಃ ಸನ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿರಹಿತೋ ಹೇತ್ವಾಭಾಸ ಉದಾಹೃತಃ .. 21..
 ಅನುಮಾನಮಿದಂ ಪ್ರೋಕ್ತಮುಪಮಾನಮಧೋಚ್ಯತೇ .
 ಸಾದೃಶ್ಯದರ್ಶನಾಜ್ಞಾತಂ ಜ್ಞಾನಂ ಸೋಪಮಿತಿರ್ಭವೇತ್ .. 22..
 ಉಪಮಾನಂ ತು ಸಾದೃಶ್ಯಜ್ಞಾನಂ ತತ್ಕರಣಂ ಮತಂ .
 ಗೋಸಾದೃಶ್ಯಧಿಯಾ ಯದ್ವದ್ಗವಯಾದಿವಿನಿಶ್ಚಯಃ .. 23..
 ಆಕಾಂಕ್ಷಾಯೋಗ್ಯತಾಸತ್ತಿಮತ್ಪದಾನಾಂ ಕದಂಬಕಂ .
 ವಾಕ್ಯಂ ಶಬ್ದಪ್ರಮಾಣಂ ಸ್ಯಾಚ್ಚಕ್ರಂ ಪದಮಿತೀರ್ಯತೇ .. 24..
 ಶಕ್ತಿಃ ಸಂಕೇತ ಇತ್ಯೇಕೇ ಪದಾರ್ಥಾಂತರಮಿತ್ಯಪಿ .
 ಗೃಹೀತಶಕ್ತೇಸ್ತಾತ್ಪರ್ಯಗ್ರಹಾದ್ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಧೀರ್ಭವೇತ್ .. 25..
 ಸಂಸರ್ಗೋ ವಾ ವಿಶಿಷ್ಟೋ ವಾ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಃ ಸಮುದಾಹೃತಃ .
 ಗಾಮಾನಯೇತ್ಯಾದಿ ವಾಕ್ಯಂ ಸಂಬಂಧಾರ್ಥಸ್ಯ ಬೋಧಕಂ .. 26..
 ನೀಲಮುತ್ತಲಮಿತ್ಯಾದಿ ವಿಶಿಷ್ಟಾರ್ಥಸ್ಯ ಬೋಧಕಂ .
 ಇತ್ಯಾದಿ ಲೌಕಿಕಂ ವಾಕ್ಯಮಾಪ್ತೋಕ್ತಂ ಮಾನಮಿಷ್ಯತೇ .. 27..
 ಜ್ಯೋತಿಷ್ಣೋಮೇನ ಯಾಗೇನ ಸ್ವರ್ಗಕಾಮೋ ಯಜೇತ ಹಿ .
 ಇತ್ಯಾದಿ ವೈದಿಕಂ ವಾಕ್ಯಂ ವಿದುಷಾಂ ಸ್ವಾರ್ಥಬೋಧಕಂ .. 28..
 ಯಾಗಸ್ತು ಕರಣಂ ತತ್ರ ಫಲಂ ಸ್ವರ್ಗಃ ಪ್ರತೀಯತೇ .
 ಸಾಧ್ಯಸಾಧನಸಂಬಂಧೋ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಸ್ತು ಪ್ರತೀಯತೇ .. 29..

ಪ್ರವರ್ತಕತ್ವಂ ವಾಕ್ಯಸ್ಯ ಪ್ರಾಹುರ್ಮೀಮಾಂಸಕಾಃ ಕಿಲ .
 ಬೋಧಕತ್ವಂ ಪ್ರಮಾಣತ್ವಾತ್ಕೇವಲಂ ವಾದಿನಃ ಪರೇ .. 30..
 ಈಷ್ವಸಾಧನತಾಜ್ಞಾನಾತ್ಕೃತಿಸಾಧ್ಯತಯಾ ಪುಮಾನ್ .
 ಪ್ರವರ್ತತೇ ಸ್ವಯಂ ತಸ್ಮಾದ್ವಾಕ್ಯಂ ನೈವ ಪ್ರವರ್ತಕಂ .. 31..
 ಸಪ್ತದ್ವೀಪವತೀ ಪೃಥ್ವೀ ಪುತ್ರಸ್ತೇ ಜಾತ ಇತ್ಯಪಿ .
 ವಾಕ್ಯಾದ್ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಬೋಧಸ್ತು ಜಾಯತೇ ಹಿ ವಿನಾ ಕೃತಿಂ .. 32..
 ಪ್ರವರ್ತಕತ್ವಂ ವಾಕ್ಯಸ್ಯ ನೇತಿ ತಸ್ಮಾದ್ವಿನಿಶ್ಚಿತಂ .
 ಶಕ್ತ್ಯಾ ಲಕ್ಷಣಯಾ ವಾಪಿ ವಾಕ್ಯಂ ಸ್ವಾರ್ಥಂ ಪ್ರಬೋಧಯೇತ್ .. 33..
 ಅನ್ವಯಾನುಪಪತ್ತೌ ತು ಮುಖ್ಯಾರ್ಥಸ್ಯ ಪರಿಗ್ರಹೇ .
 ಮುಖ್ಯಾರ್ಥಸಂಬಂಧಿನ್ಯರ್ಥೇ ಪ್ರತೀತಿರ್ಲಕ್ಷಣಾ ಮತಾ .. 34..
 ತಾತ್ಪರ್ಯಾನುಪಪತ್ತಿರ್ವಾ ಲಕ್ಷಣಾಬೀಜಮುಚ್ಯತೇ .
 ವಿಷಂ ಭುಂಕ್ಷೇತ್ಯಾದಿ ವಾಕ್ಯಂ ತನ್ನಿವೃತ್ತಿಂ ಹಿ ಬೋಧಯೇತ್ .. 35..
 ಲಕ್ಷಣಾ ಚ ತ್ರಿಧಾ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಜಹತ್ಯಜಹತೀ ತಥಾ .
 ವಾಚ್ಛೈಕಭಾಗತ್ಯಾಗೇನ ಭಾಗಾಂತರಪರಿಗ್ರಹಃ .. 36..
 ಪರೀಕ್ಷಕಾಃ ಪ್ರಾಹುರಿತ್ಥಂ ಭಾಗತ್ಯಾಗಾಖ್ಯಲಕ್ಷಣಾಂ .
 ಗಂಗಾಯಾಂ ಘೋಷ ಇತ್ಯತ್ರ ಯಾ ಜಹಲ್ಲಕ್ಷಣಾ ತು ಸಾ .. 37..
 ಶ್ವೇತೋ ಧಾವತಿ ಯಾಂತ್ಯೇತೇ ಭತ್ರಿಣೋಽಚ್ಛತ್ರಿಣಸ್ತಥಾ .
 ಅಜಹಲ್ಲಕ್ಷಣಾ ತತ್ರ ವಾಚ್ಯಾರ್ಥಸ್ಯಾಪಿ ಸಂಗ್ರಹಾತ್ .. 38..
 ವಿರುದ್ಧಾಂಶಪರಿತ್ಯಾಗಾದವಿರುದ್ಧಾಂಶಸಂಗ್ರಹಾತ್ .
 ಸೋಽಹಮಿತ್ಯಾದಿವಾಕ್ಯೇಷು ಸಾ ಭಾಗತ್ಯಾಗಲಕ್ಷಣಾ .. 39..
 ವ್ಯಂಜನಾ ಲಕ್ಷಣೇತ್ಯಾಹುರ್ಲಕ್ಷಣಾ ಗೌಣ್ಯಪಿ ಕ್ವಚಿತ್ .
 ಅಗ್ನಿರ್ಮಾಣವಕೋಽಧೀತೇ ಸಿಂಹೋಽಯಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯಸ್ತ್ವಿತಿ .. 40..
 ಗಚ್ಛ ಕಾಂತ ಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ ಯತ್ರ ಜನ್ಮ ಭವಿಷ್ಯತಿ .
 ಲೋಕೇ ತವಾಹಮಿತ್ಯತ್ರ ನಿವೃತ್ತಿವ್ಯರ್ಜ್ಯತೇ ಗತೇಃ .. 41..
 ದೃಷ್ಟಂ ಶ್ರುತಂ ವಾ ಪೀನತ್ವಂ ನ ಸಂಭವತಿ ಭೋಜನಾತ್ .
 ಋತೇ ರಾತ್ರೌ ವಿಶೇಷೇಣ ಭೋಜನಂ ಪರಿಕಲ್ಪ್ಯತೇ .. 42..
 ರಾತ್ರಿಭೋಜನವಿಜ್ಞಾನಮರ್ಥಾಪತ್ತಿಫಲಂ ಭವೇತ್ .
 ಅನ್ಯಥಾನುಪಪತ್ತೇಸ್ತು ಜ್ಞಾನಂ ತತ್ಕರಣಂ ಮತಂ .. 43..
 ಉಪಲಬ್ಧೇರಭಾವೋಽಪಿ ಪ್ರಮಾಣಾಂತರಮಿಷ್ಯತೇ .
 ಅಭಾವಗ್ರಹಣಾಯೇತಿ ಸಾಧಯಂತೀಹ ಕೇಚನ .. 44..
 ಏವಂ ಸರ್ವಪ್ರಮಾಣಾನಾಂ ವಿಷಯಾಸ್ತು ಪೃಥಕ್ಪೃಥಕ್ .

ವ್ಯವಹಾರಬಲಾತ್ಕಲ್ಪಾಸ್ತಸ್ಮಾತ್ತೇ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕಾಃ .. 45..

.. ಇತಿ ಶ್ರೀಮತ್ಸ್ವಯಂಪ್ರಕಾಶಸರಸ್ವತೀಚರಣಾರವಿಂದ-

ಸಂಲಗ್ನರಜೋಭೂತಾಚ್ಯುತಕೃಷ್ಣಾನಂದತೀರ್ಥಕೃತಾ ಮಾನಮಾಲಾ ಸಮಾಪ್ತಾ ..

Manamala is a text on the topic of epistemology /pramANa composed by Achyuta Krishnananda Tirtha. The ಪ್ರಮಾಣ (Proof) or means of knowledge are six in number: ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ (Perception), ಅನುಮಾನ (Inference), ಶಬ್ದ (Verbal Testimony), ಉಪಮಾನ (Comparison or Analogy), ಅರ್ಥಪತ್ತಿ (Presumption or Postulation), and ಅನುಪಲಬ್ಧಿ (Non-Perception).

Encoded and proofread by Harihara advaitapurna at gmail.com

——

Manamala by Achyuta Krishnananda Tirtha

pdf was typeset on March 24, 2024

——

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

